

ประเทศเยอรมันนี

ชื่อทางการ : สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

เมืองหลวง : เบอร์ลิน

ประชากร : 82.4 ล้านคน

ภาษา : เยอรมัน

ศาสนา : 34% คริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ 34% คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก 3.7% มุสลิม 28.3% ไม่นับถือศาสนาใดหรือนับถือศาสนาอื่น

สกุลเงิน : ยูโร

รหัสโทรศัพท์ นานาชาติ: 49

อากาศ : ประเทศเยอรมนีมีภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป นั่นคืออากาศอาจจะร้อนจัดในฤดูร้อนและเย็นเฉียบในฤดูหนาว อย่างไรก็ตามแม้ในฤดูกาลเดียวกันก็มีความแตกต่างของอุณหภูมิและความชื้นในภาคต่างๆอยู่บ้าง ทางตอนเหนือในแถบที่ติดทะเลอากาศจะอบอุ่นกว่าทางใต้ในฤดูหนาว และในฤดูร้อนอากาศก็จะไม่ร้อนจัดจนเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูหนาวแถบตอนเหนือและตอนกลางของประเทศอาจจะแตกต่างกันระหว่าง -1° จนถึง 2.5° เซลเซียส ในขณะที่ในแถบภูเขาหรือทางตอนใต้ความแตกต่างอาจจะอยู่ระหว่าง -10° จนถึง -15° เซลเซียส เดือนที่ร้อนที่สุดคือ เดือนกรกฎาคมซึ่งอุณหภูมิอาจจะสูงถึง 35° เซลเซียส

ประเทศเยอรมนีมี 4 ฤดูกาลคือฤดูใบไม้ผลิ (มีนาคม-พฤษภาคม) ฤดูร้อน(มิถุนายน-สิงหาคม) ฤดูใบไม้ร่วง(กันยายน-พฤศจิกายน)และฤดูหนาว(ธันวาคม-กุมภาพันธ์) ฤดูร้อนเป็นฤดูที่มีฝนตกน้อยที่สุด

ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางในประเทศเยอรมนีขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และรสนิยมของนักท่องเที่ยวแต่ละคน ฤดูใบไม้ผลิคือฤดูดอกไม้บานโดยเฉพาะอย่างยิ่งตามท้องทุ่งและป่าเขา ฤดูร้อนเป็นช่วงเวลาแห่งการเฉลิมฉลองและงานเทศกาลพื้นบ้านต่างๆ ฤดูใบไม้ร่วงเป็นฤดูแห่งสีสันของแมกไม้และสายหมอก ในขณะที่ฤดูหนาวคือวันเวลาสำหรับผู้เล่นสกี ตลาดคริสต์มาส การละคร และดนตรีคลาสสิก สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเยือนประเทศเยอรมนีโดยไม่ต้องทุกข์ทรมานกับความหนาวเย็นมากเกินไปน่าจะเป็นเวลาตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนตุลาคม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม : ร้อยละ 16

การเข้าเมือง

ผู้ถือหนังสือเดินทางไทย ที่มีใช้หนังสือเดินทางราชการหรือหนังสือเดินทางทูตต้องได้รับการตรวจลงตราหรือวีซ่า และ

หนังสือเดินทางนั้นต้องมีอายุเหลือไม่น้อยกว่า 6 เดือน หากวีซ่าหมดอายุ จะต้องเดินทางออกโดยทันที มิฉะนั้น จะถูกจับและดำเนินคดีในฐานะผู้หลบหนีเข้าเมือง โดยจะถูกส่งตัวออกนอกประเทศ และชำระค่าปรับในอัตราที่สูงด้วยหญิงไทยที่จะเดินทางมาเยอรมนีเพื่อทำการสมรสให้ยื่นขอวีซ่ากับสถานเอกอัครราชทูตเยอรมันประจำประเทศไทย โดยระบุวัตถุประสงค์ว่า มาแต่งงาน หากมาท่องเที่ยว ให้ระบุวัตถุประสงค์ว่ามาท่องเที่ยวเพราะผู้ถือวีซ่าประเภทท่องเที่ยวจะมาแต่งงานในเยอรมันไม่ได้หญิงไทยต้องระมัดระวังการถูกชักจูง โดยขบวนการหลอกลวงผู้หญิงไทยมาขายบริการ โดยใช้วิธีการจ้างชายไทยที่มีวีซ่าถาวร หรือชาวเยอรมันแต่งงานด้วยเพื่อจะได้พำนักอยู่ได้อย่างถูกต้อง และเมื่อมีสิทธิพำนักอยู่ในเยอรมันจะถูกบังคับให้ทำงานขายบริการ โดยรายได้ส่วนใหญ่จะถูกหักเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ จนหญิงไทยแทบไม่เหลือรายได้

ศุลกากร

-สามารถจะนำเงินหรืออื่นๆ ที่ใช้แทนเงินสดเข้าเยอรมนีได้โดยมีมูลค่าไม่เกิน 15,000 ยูโร

-ของขวัญ อาหารไม่ต้องเสียภาษี หากนำเข้าในปริมาณที่เหมาะสม และเป็นไปเพื่อการบริโภคโดยส่วนตัว

-การนำเข้าเหล้า บุหรี่ น้ำหอม จากประเทศในกลุ่ม EU เป็นไปโดยเสรี แต่อาจจะต้องพิสูจน์ว่านำมาเพื่อใช้บริโภคส่วนตัว

คนไทยในเยอรมนี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 คนไทยที่มีถิ่นพำนักอยู่อย่างถูกต้อง มีจำนวน 50,000 คน ประมาณว่าคนไทยที่อยู่ในเยอรมนี ทั้งถูกและผิดกฎหมายรวมไม่ต่ำกว่า 70,000 คน อาหารไทยเป็นที่นิยมของชาวเยอรมัน จึงมีร้านอาหารไทยตั้งอยู่ตามเมืองใหญ่ทุกเมือง อาทิ ในเบอร์ลินมีประมาณ 80-100 ร้าน

การเช่าบ้าน

ส่วนมากบ้านพักหรืออพาร์ทเมนท์ในเยอรมนีจะไม่มีเครื่องเรือนติดมาด้วย การหาบ้านพักอาจจะทำได้ทั้งโดยผ่านนายหน้า (คิดค่านายหน้าในอัตรา 2-3 เดือนของค่าเช่า) และหาจากหนังสือพิมพ์

ไฟฟ้าระบบโทรทัศน์และวิดีโอ ระบบ PAL 220 โวลท์ ปลั๊กไฟเป็นระบบกลมสองขา ถ้าติดตั้งดาวเทียมสามารถรับสัญญาณภาพจากสถานีโทรทัศน์ช่องห้าได้

โทรศัพท์

มีทั้งระบบหยอดเหรียญและใช้บัตร การโทรศัพท์มายังประเทศไทย ให้หมูนเลข 0066+รหัสจังหวัดของไทย โทรศัพท์มือถือปัจจุบันเป็นที่แพร่หลายมาก และมีบริษัทที่ให้บริการและข้อเสนอเกี่ยวกับการบริการมากมาย ขึ้นอยู่กับความต้องการและระยะเวลาที่จะใช้

โทรศัพท์มือถือ ค่าเช่าเครื่องครั้งแรก 1-25 มาร์ก และจ่ายค่าบริการเดือนละ 20-30 มาร์กหรือ ใช้การซื้อเด็ตขาดพร้อมการ์ด หากการ์ดหมดก็ซื้อมาเติมโทรศัพท์มือถือต่อไป

การคมนาคม

ทางอากาศ

-ราคาตั๋วบินภายในประเทศแพงมาก อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน มีสายการบินต้นทุนต่ำให้บริการมากมาย ราคาตั๋วของสายการบินเหล่านี้ขึ้นอยู่กับว่า ซื้อตั๋วก่อนล่วงหน้าการเดินทางนานเท่าใด โดยสามารถกระทำได้ทางอินเทอร์เน็ต

ทางรถยนต์

-ทางด่วนมีความสะดวกมาก และเชื่อมเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศและไม่คิดค่าผ่านทาง

ทางรถไฟ

-สะดวก และรวดเร็วกว่ารถยนต์ อัตราค่าโดยสารรถไฟชั้นสอง ราคาอย่างถูกที่สุดอยู่ที่ประมาณ 111 ยูโร แต่ปัจจุบันสามารถซื้อตั๋วรถไฟได้ในราคาที่ถูกลงและเหมาะสม โดยต้องซื้อตั๋วล่วงหน้าก่อนการเดินทางอย่างน้อย 3 วัน

ควรหรือไม่ควรในเยอรมนี

1. ชาวเยอรมันรักความสะอาดและควมมีระเบียบมาก การทิ้งขยะในที่สาธารณะเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และแม้จะทิ้งขยะในถังก็ต้องทิ้งให้ถูกต้อง
2. ความเงียบสงบเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ชาวเยอรมันให้ความสำคัญมาก เพราะฉะนั้นโปรดรักษาความสงบ การส่งเสียงเอะอะโวยวายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันอาทิตย์ทั้งวัน วันเสาร์ระหว่างเวลา 18.00น. จนถึง 8.00น. และระหว่าง 12.00-15.00น. วันธรรมดาระหว่าง 20.00น.-8.00น. และระหว่าง 12.00น.-15.00น. โดยหลักการแล้วเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย
3. ชาวเยอรมันขับรถเร็วแต่เคารพกฎหมายอย่างเคร่งครัดและไม่ประนีประนอม ดังนั้นถ้าต้องการขับรถเที่ยวเอง ต้องแน่ใจว่ารู้กฎจราจรจริงๆ
    อึ้ง ถ้าท่านขับรถผ่านไปพบอุบัติเหตุ ท่านจะต้องหยุดรถเพื่อให้ความช่วยเหลือ มิฉะนั้นท่านจะมีความผิดตามกฎหมาย ถ้าท่านขับรถไปชนหรือเฉี่ยวรถที่จอดอยู่โดยเจ้าของรถไม่ได้อยู่ในที่นั้น ท่านจะต้องคอยพบเจ้าของหรือถ้าคอยไม่ได้ต้องทิ้งที่อยู่ หรือเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อดีไว้ให้เจ้าของรถ มิฉะนั้นจะกลายเป็นว่าท่านละเมิดกฎหมายในระดับที่ร้ายแรงมาก
4. ในการซื้อสินค้าหรือกระทำการใดก็ตามห้ามแซงคิว ผู้ที่มาก่อนย่อมจะต้องได้รับบริการก่อน การแซงคิวหรือเบียดเสียดเป็นการผิดมารยาทที่ร้ายแรงมาก
5. ถ้าท่านใช้บริการของการขนส่งมวลชน โปรดระมัดระวังอย่างหนึ่งเก้าอี้ที่มีเครื่องหมายกากบาทสีขาว เพราะที่นั่งเหล่านี้เป็นที่นั่งสำรองสำหรับผู้พิการหรือผู้ชรา
6. ชาวเยอรมันโดยทั่วไปไม่ใช่คนขี้มง่าย แต่เขาจะให้ความช่วยเหลือถ้าได้รับการขอร้องอย่างสุภาพ
7. การจราจรในเยอรมนีเป็นแบบชิดขวา ทั้งนี้รวมถึงคนเดินถนนด้วย
8. โปรดให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ใช้รถเด็ก เช่น หลีกทางให้ไปก่อน ช่วยเปิดประตู หรือช่วยยกรถเด็ก
9. การตรงต่อเวลาเป็นมารยาทพื้นฐานที่สำคัญมาก
10. การไปเยี่ยมเยือนชาวเยอรมันจะต้องนัดล่วงหน้าเสมอ ควรมีของขวัญเล็กๆน้อยๆ เช่น ดอกไม้สักช่อ หรือไวน์ดี ๆ สักขวดไปฝากเจ้าบ้าน และอย่าอยู่นานเกินไป อึ้งถ้าไม่ได้มีการเชิญรับประทานอาหารล่วงหน้า ชาวเยอรมันจะไม่เชิญแขกให้อยู่รับประทานอาหาร
11. ในการทักทายกันด้วยการสัมผัสมือ ผู้ที่อายุมากกว่า หรือสตรีจะเป็นฝ่ายยื่นมือให้ก่อน
12. สงครามโลกทั้ง 2 ครั้งและคำว่านาซี ไม่ควรอยู่ในหัวข้อสนทนากับชาวเยอรมัน

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง ตอนกลางของทวีปยุโรป ทิศเหนือจรดเดนมาร์ก ทิศใต้จรดสวิตเซอร์แลนด์และออสเตรีย ทิศตะวันออกจรดสาธารณรัฐเช็กและโปแลนด์ ทิศตะวันตกจรดเนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก และฝรั่งเศส

พื้นที่ 357,023 ตารางกิโลเมตร

ภูมิอากาศ ภูมิอากาศในเยอรมนีมีหลายแบบ โดยบริเวณชายฝั่งจะมีอากาศอบอุ่นในฤดูร้อนและหนาวเย็นปานกลางในฤดูหนาว ในขณะที่บริเวณภาคพื้นทวีปมีอากาศร้อนในฤดูร้อนและหนาวเย็นในฤดูหนาว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(GDP) 2.62 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2549)

รายได้ประชาชาติต่อหัว 31,725 ดอลลาร์สหรัฐ (2549)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 2.3 (2549)

วันชาติ 3 ตุลาคม (วันรวมประเทศ) รวมประเทศเมื่อปี 2533

ระบอบการปกครอง ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบสหพันธรัฐ (federalism) ประกอบด้วย 13 รัฐ (states) และ 3 รัฐอิสระ (free states) ซึ่งปกครองด้วยรัฐสภาและรัฐบาลของตนเอง ฝ่ายบริหารมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ดำรงตำแหน่ง 5 ปี และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล ดำรงตำแหน่ง 4 ปี

ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน นายฮอร์ส เคอห์เลอร์ (Horst Koehler) เข้ารับตำแหน่งเมื่อกรกฎาคม 2547

นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน นางอังเกลา แมร์เคิล (Angela Merkel) เข้ารับตำแหน่งเมื่อพฤศจิกายน 2548

รวม.กต. คนปัจจุบัน นายฟรังค์-วัลเตอร์ ชไตน์มัยเออร์ (Frank-Walter Steinmeier) เข้ารับตำแหน่งเมื่อพฤศจิกายน 2548

นอกจากนี้ ฝ่ายนิติบัญญัติประกอบด้วย

(1) **สภาผู้แทนราษฎร (Bundestag)** ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 600 คน และมีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรจะทำหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรีในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(2) **สภาพันธรัฐ หรือสภาสูง (Bundesrat)** ซึ่งเป็นผู้แทนจาก 16 รัฐ โดยแต่ละรัฐมีสิทธิในการออกเสียง 3-6 เสียงตามจำนวนประชากร ทั้งนี้ ในสภาสูงมีจำนวนเสียงทั้งสิ้น 69 เสียง สมาชิกสภาสูงถูกกำหนดโดยตำแหน่ง (ตามปกติได้แก่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หรือระดับรัฐมนตรีของรัฐ) แต่ไม่มีกำหนดวาระของการทำงาน เนื่องจากอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลตามการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละรัฐ ประธานสภาพันธรัฐมีวาระของการทำงาน 1 ปี และจะมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันดำรงตำแหน่งระหว่างรัฐต่างๆ ในกรณีที่ประธานาธิบดีเยอรมนีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ประธานสภาพันธรัฐจะปฏิบัติหน้าที่แทนประธานาธิบดี

การเมืองการปกครอง

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548 นาง Angela Merkel หัวหน้าพรรค Christian Democratic Union (CDU) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของเยอรมนีภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2548 ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกและเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกที่มาจากฝั่งเยอรมันตะวันออก นาง Merkel ดำรงตำแหน่งผู้นำของรัฐบาลผสมแบบ Grand Coalition ระหว่างพรรค CDU/Christian Social Union (CSU) กับพรรค Social Democratic Party (SPD) ทั้งนี้ พรรค CDU/CSU ได้รับการจัดสรรที่นั่งในสภาล่าง (Bundestag) ทั้งสิ้น 226 และพรรค SPD มีที่นั่ง 222 จากทั้งหมด 614 ที่นั่ง

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี (CDU) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี (CDU) และรัฐมนตรีประจำ 14 กระทรวง (พรรค CDU/CSU ได้รับจัดสรรตำแหน่ง 6 กระทรวง พรรค SPD 8 กระทรวง)

นโยบายหลักของรัฐบาลชุดนี้ ได้แก่

1) นโยบายการคลัง ให้เพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 19 และยกเลิกการลดหย่อนทางภาษีและเงินสนับสนุนของรัฐบาลส่วนหนึ่ง โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2550 ทั้งนี้ การเพิ่มอัตราภาษีดังกล่าวเป็นการเพิ่มอัตราภาษีที่สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ของเยอรมนีตั้งแต่ปี 2492 โดยรัฐบาลจะปรับลดอัตราค่าประกันการว่างงานลงร้อยละ 2 จากร้อยละ 6.5 เป็นร้อยละ 4.5 เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชน และนำรายได้จากภาษีที่เพิ่มขึ้นไปใช้แก้ไขปัญหาขาดดุลงบประมาณ ซึ่งรัฐบาลตั้งเป้าที่จะลดการขาดดุลงบประมาณให้ต่ำกว่าร้อยละ 3 ของ GDP ตามเพดานที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญา Maastricht ภายในปี 2550 นอกจากนี้ พรรค SPD เสนอนโยบายให้เพิ่มอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับรายได้ขั้นสูงสุด (“ภาษีคนรวย”) จากร้อยละ 43 เป็นร้อยละ 46 ในปี 2550 เพื่อสร้างความยุติธรรมให้กับระบบภาษี ในขณะที่พรรค CDU เสนอให้ปรับลดอัตราภาษีนิติบุคคลจากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 22 ในปี 2551 ซึ่งจะต้องผ่านการพิจารณาของพรรคร่วมรัฐบาลต่อไป

2) นโยบายปฏิรูปด้านตลาดแรงงานและปฏิรูประบบประกันความมั่นคงทางสังคม (Social Security Reform) สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรของเยอรมนี โดยประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีอายุเพิ่มมากขึ้นในขณะที่อัตราการเพิ่มของประชากรน้อยลงซึ่งจะทำให้สัดส่วนของประชากรสูงอายุเพิ่มมากขึ้นในอนาคต อันเป็นเหตุให้รัฐบาลมีความจำเป็นจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการบริหารจัดการแก่ผู้สูงอายุในอนาคต ซึ่งทำให้เกิดความกดดันต่อระบบการเงินและการจัดหางบประมาณของเยอรมนีเป็นอย่างมาก จนมีผู้วิเคราะห์ว่า หากเยอรมนีไม่ปฏิรูประบบการประกันความมั่นคงทางสังคม (Social Security Reform) อาจทำให้ระบบการเงินการคลังของเยอรมนีล้มเหลวในอนาคต รัฐบาลผสม Grand Coalition ของนางแมร์เคิลจึงมีนโยบายลดรายจ่ายในการดูแลผู้เกษียณอายุลง โดยให้รับเพิ่มเกณฑ์การเกษียณอายุจาก 65 ปีเป็น 67 ปี ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในปี 2555 จนถึงปี 2578 และให้คงนโยบายหลัก Agenda 2010 ของอดีตนายกรัฐมนตรีแกร์ฮาร์ด ชเรอเดอร์ (Gerhard Schroeder) ไว้ก่อนซึ่งมุ่งเน้นแก้ปัญหาการว่างงานระยะยาว

3) นโยบายปฏิรูประบบการประกันสุขภาพ การปฏิรูประบบประกันสุขภาพเป็นหัวใจสำคัญอันหนึ่งของนโยบายปฏิรูประบบประกันความมั่นคงทางสังคมของเยอรมนี ซึ่งเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลชุดปัจจุบันเพื่อกระตุ้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจเยอรมนี ประเด็นสำคัญในนโยบายปฏิรูประบบประกันสุขภาพที่กำลังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ในรัฐบาล Grand Coalition คือ การทำให้กิจการการประกันสุขภาพของรัฐบาลสามารถเลี้ยงตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ปัจจุบันเยอรมนีมีระบบประกันสุขภาพในรูปแบบกองทุนเจ็บป่วยภาคบังคับ (Statutory Sickness Funds) สำหรับประชาชนที่มีรายได้ระดับต่ำและระดับปานกลาง เนื่องจากโครงสร้างอายุของประชากรเยอรมันที่เพิ่มสูงขึ้น และมีรายจ่ายด้านสุขภาพเพิ่มสูงขึ้น กองทุนเจ็บป่วยเหล่านี้จึงมีค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นและมีความจำเป็นต้องเพิ่มอัตราเบี้ยประกันสุขภาพให้สูงขึ้น อันเป็นผลให้ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ภาษีของทั้งภาคเอกชนและภาคประชาชนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นของภาคเอกชนนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน อันก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณให้กับรัฐบาล ซึ่งเป็นปัญหาลูกโซ่ไปยังระบบเศรษฐกิจของเยอรมนีโดยรวม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี พรรคร่วมรัฐบาลทั้งสองยังไม่สามารถตกลงกันเกี่ยวกับนโยบายปฏิรูประบบประกันสุขภาพที่เป็นเอกภาพได้ และยังไม่มีความเห็นที่ว่าจะตกลงกันได้ โดยพรรค SPD เสนอให้คงระบบปัจจุบัน คือ เก็บตามสัดส่วนของรายได้ และเสนอให้ปฏิรูปการประกันสุขภาพเป็นรูปแบบ Citizen Insurance คือ ให้รัฐบาลดำเนินระบบการประกันสุขภาพทั้งหมด (Unitary Health Insurance) เช่นเดียวกับระบบ National Health Service หรือ NHS ตามระบบของประเทศอังกฤษ ขณะที่พรรค CDU/CSU เสนอให้ปฏิรูปโดยเปลี่ยนระบบการเก็บอัตราการประกันสุขภาพเป็นอัตราเดียว (flat rate) โดยรัฐบาลจะให้เงินสนับสนุนในการจ่ายเบี้ยประกันแก่ผู้มีรายได้น้อย ดังนั้น จึงต้องจับตาดูทิศทางของนโยบายการปฏิรูประบบประกันสุขภาพของรัฐบาลเยอรมนีต่อไป

4) นโยบายการต่างประเทศ ให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศในยุโรป โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ฝรั่งเศส และโปแลนด์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา รวมทั้งรัสเซีย และสนับสนุน NATO ทั้งนี้ ที่ผ่านมานายกรัฐมนตรีแมร์เคิลมีบทบาทที่โดดเด่นในด้านการต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง

บทบาทของเยอรมนีต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์โครงการนิวเคลียร์ในประเทศอิหร่าน

5) นโยบายส่งเสริมการศึกษาและนวัตกรรม ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาและนวัตกรรมเพิ่มเติมจำนวน 4 พันล้านยูโร และให้เพิ่มสัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเป็นร้อยละ 3 ของ GDP ภายในปี 2553 นอกจากนี้ ให้เพิ่มเงินทุนแก่สถาบันวิจัยอีกร้อยละ 3 จนถึงปี 2553 ตลอดจนให้สนับสนุนเงินทุนรวม 6 พันล้านยูโร เพื่อการพัฒนา nanotechnology biotechnology และ information technology รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาการวิจัยด้าน chemical และ green biotechnology ในภาคเอกชน

6) นโยบายด้านพลังงาน ให้คงนโยบายสนับสนุนการผลิตและใช้พลังงานทดแทนภายใน ประเทศตามกฎหมาย Renewable Energy Act ค.ศ. 2003 โดยให้เพิ่มเงินทุนสนับสนุนการวิจัยด้านพลังงานทดแทนต่างๆ ทั้งนี้ รัฐบาลให้เลื่อนการพิจารณาโยบายการยุติการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานปรมาณูออกไปอย่างไม่มีกำหนด เนื่องจากความแตกต่างของนโยบายของพรรคร่วมรัฐบาล โดยพรรค CDU ประสงค์จะให้มีการทบทวนนโยบายการยุติการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานปรมาณูซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลชุดก่อนซึ่งนำโดยพรรค SPD

เศรษฐกิจการค้า

เยอรมนีเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญของโลก มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในยุโรปและเป็นอันดับสามของโลก และมีการส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตามขณะนี้เยอรมนียังคงประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจชะงักงันตั้งแต่ปี 2544 อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP growth rate) ลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียงร้อยละ 0.2 ในปี 2545 และ ร้อยละ 0 ในปี 2546 โดยในปี 2548 เยอรมนีมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 0.8 และเพิ่มเป็น ร้อยละ 2.3 ในปี 2549 ซึ่งนักวิเคราะห์เห็นว่า เป็นสัญญาณการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของเยอรมนี อันเป็นผลมาจากการเติบโตของภาคการส่งออกอย่างต่อเนื่อง โดยเยอรมนีเป็นผู้ส่งออกมากที่สุดในโลกตั้งแต่ปี 2547 และทำให้ภาคธุรกิจทำกำไรได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเติบโตทางเศรษฐกิจของเยอรมนียังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งภาคธุรกิจส่วนใหญ่ยังคงมีความระมัดระวังในการลงทุน และภาคประชาชนยังคงระมัดระวังการใช้จ่าย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความไม่มั่นใจในแนวทางการแก้ไขปัญหาตลาดแรงงานและการปฏิรูประบบประกันความมั่นคงทางสังคมของรัฐบาล ตลอดจนปัจจัยเสี่ยงจากการถดถอยของเศรษฐกิจโลกซึ่งจะส่งผลกระทบต่อส่งออกของเยอรมนี

ปัญหาสำคัญเรื้อรังของเยอรมนี คือ ปัญหาอัตราการว่างงานสูงต่อเนื่อง ในปี 2549 ประชากรเยอรมนีว่างงานเฉลี่ยประมาณ 4.7 ล้านคน หรือ ร้อยละ 10.8 ของแรงงานทั้งหมด และยังไม่มีความมั่นใจว่าจะลดลงภายในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งปัญหาการว่างงานนี้ส่วนใหญ่เป็นปัญหาการว่างงานเชิงโครงสร้าง (structural unemployment) เนื่องจากมีตลาดแรงงานที่ไม่ยืดหยุ่น (labour market rigidity) และระบบประกันความมั่นคงทางสังคม (social security system) ที่ไม่เหมาะสมกับโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้รัฐบาลต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมที่สูงขึ้นและมีปัญหาขาดดุลงบประมาณเกินเพดานที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญา Maastricht ของประชาคมยุโรป (ร้อยละ 3 ของ GDP) มาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี

ในปี 2546 รัฐบาลเยอรมนีได้นำเสนอยุทธศาสตร์เพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคม "Agenda 2010" ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของเยอรมนีให้ได้ภายในปี 2553 โดยมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาใน 3 ด้าน คือ (1) การปฏิรูปตลาดแรงงานและระบบสวัสดิการสังคม (2) การลดงบประมาณขาดดุล เน้นดำเนินนโยบายรัดเข็มขัด ควบคุมรายจ่ายภาครัฐ และ (3) การลดอัตราภาษี ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 แม้ว่า Agenda 2010 จะยังไม่ส่งผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ก็เป็นการส่งสัญญาณของรัฐบาลเยอรมนีต่อประชาชนที่จะต้องปรับตัวต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเยอรมนีภายใต้การนำของนางแมร์เคิล ได้ดำเนินนโยบายการคลังใหม่ โดยเน้นการปรับโครงสร้างภาษีและเน้นการปฏิรูประบบการประกันสุขภาพเพื่อกระตุ้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจเยอรมนี โดยยังคงแนวทางของ Agenda 2010 ต่อไป และเพิ่มนโยบายลดรายจ่ายในการดูแลผู้เกษียณอายุลงด้วยการปรับเพิ่มเกณฑ์การเกษียณอายุ จาก 65 ปีเป็น 67 ปี ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในปี 2555

นอกจากนี้ รัฐบาลชุดปัจจุบันยังมีนโยบายเพิ่มความสนับสนุนการศึกษา และคงนโยบายสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนต่อไป ทั้งนี้ ในส่วนการพิจารณายุติการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานปรมาณูปัจจุบันยังไม่มีข้อยุติเนื่องจากความแตกต่างของนโยบายของพรรคร่วมรัฐบาล

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

1. ความสัมพันธ์ทั่วไป

1.1 การทูต

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์กับเยอรมนีเมื่อ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2405 โดยการทำสนธิสัญญาทางไมตรีและการเดินเรือระหว่างกันระหว่างปี 2426-2430 ดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตในระดับอัครราชทูต โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงลอนดอน เมื่อปี 2430 จัดตั้งสำนักงาน ณ กรุงเบอร์ลินสำหรับเอกอัครราชทูต และจัดตั้งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบอนน์ และสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเบอร์ลิน ซึ่งมีเขตอาณาครอบคลุมอดีตเยอรมนีตะวันออกทั้งหมด ต่อมาเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2542 ได้ย้ายสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบอนน์ไปอยู่ กรุงเบอร์ลิน พร้อมกันนั้น ได้จัดตั้งสำนักงานสถานเอกอัครราชทูตสาขากรุงบอนน์ขึ้น แต่ได้ปิดทำการไปแล้วเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2544 และได้มีการเปิดสถานกงสุลใหญ่ ณ นครแฟรงก์เฟิร์ตตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545

สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ของไทยมี 4 แห่ง คือ

1. ฮัมบูร์ก (ครอบคลุมรัฐ Hamburg รัฐ Bremen และรัฐ Schleswig-Holstein)
2. มิวนิก (ครอบคลุมรัฐ Bavaria และรัฐ Saxony)
3. ดีสเซลดอร์ฟ (ครอบคลุมรัฐ North Rhine-Westphalia และรัฐ Lower Saxony)
4. ชตุทท์การ์ท (ครอบคลุมรัฐ Baden-Wuerttemberg)

1.2 การเมือง

ดำเนินไปด้วยความราบรื่น ไทยและเยอรมนีมีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ เยอรมนีสนับสนุนท่าทีต่างๆ ของไทย เช่น ท่าทีต่อปัญหากัมพูชา และให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชาวไทยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาผู้ลี้ภัย นอกจากนี้ เยอรมนียังชื่นชมและตระหนักถึงความสำคัญของไทยในฐานะที่มีบทบาทนำและเป็นแบบอย่างในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในเรื่องความเป็นประชาธิปไตย การรักษาสีทิมมนุษยชน เสรีภาพของสื่อมวลชน ความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และความสำเร็จทางเศรษฐกิจโดยรวม

ทั้งนี้ เยอรมนีมีท่าทีผ่อนปรนต่อการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลของไทย โดยรัฐบาลเยอรมนีมิได้กล่าวประณามการยึดอำนาจในประเทศไทย และยังได้แสดงความไม่พอใจต่อแถลงการณ์ฉบับแรกของฟินแลนด์ ในฐานะประธานสหภาพยุโรป ที่ประกาศโดยไม่ได้หารือกับประเทศสมาชิกอื่นๆ และต่อมาเยอรมนีได้มีบทบาทร่วมกับสหราชอาณาจักรในการร่างแถลงการณ์ฉบับที่สองซึ่งมีสาระความแข็งแกร่งน้อยกว่าฉบับแรก นอกจากนี้ ในการหารือทวิภาคีระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับนายชไตน์ไมเออร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหพันธ์ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2550 ระหว่างการประชุม ASEAN-EU Ministerial Meeting ครั้งที่ 16 ณ เมือง Nuremburg ฝ่ายเยอรมันได้แสดงความเข้าใจและเห็นใจต่อสถานการณ์ในประเทศไทย และพร้อมจะช่วยให้ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอื่นๆ มองประเทศไทยในภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น

1.3 ความมั่นคง

ในฐานะประธานสหภาพยุโรป เยอรมนีให้ความสนใจกับสถานการณ์ทางภาคใต้ของไทยเป็นอย่างมาก โดยเยอรมนีได้คอยติดตามสอบถามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้เป็นระยะๆ ล่าสุด มีรายงานว่า เจ้าหน้าที่สถาน

เอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปบางประเทศรวมทั้งเยอรมนี จะเดินทางไปพบปะสนทนากับผู้นำทางศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้ในการเขียนรายงานเกี่ยวกับสถานะของศาสนาอิสลามในประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อกำหนดของสหภาพยุโรป ที่ประเทศสมาชิกต้องจัดทำสำหรับทุกประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ เยอรมนียังให้ความสนใจกับปัญหาต่างๆ ในภูมิภาค เช่น ปัญหาผู้อพยพชาวม้งลาว และสถานการณ์ในพม่า เยอรมนีขอให้ไทยพิจารณาสนับสนุนเยอรมนีเข้าเป็นสมาชิกประเภทถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และสมาชิกประเภทไม่ถาวรประจำปี ค.ศ. 2011-2012

1.4 เศรษฐกิจ

1.4.1 การค้า

เยอรมนีเป็นคู่ค้าลำดับที่ 7 ของไทยรองจากญี่ปุ่น สหรัฐ จีน สิงคโปร์ มาเลเซีย ใต้หวัน ตามลำดับ และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 1 ของไทยในสหภาพยุโรป ในช่วง ปี 2542-2545 การค้ารวมมีมูลค่าเฉลี่ย 3694.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในปี 2549 ไทยและเยอรมนีมีมูลค่าการค้ารวม 5,122.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเสียเปรียบดุลการค้า เป็นมูลค่า 906.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากการนำเข้าสินค้าทุนจากเยอรมนีในปริมาณที่สูงมาก สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปเยอรมนี ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณีและเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์ยางรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ส่วนประกอบอากาศยานและอุปกรณ์การบิน เลนส์ วงจรพิมพ์ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญของไทยจากเยอรมนี ได้แก่ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ รวมทั้งโครงรถและตัวถัง เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การวัด การตรวจสอบ การถ่ายรูป แผงวงจรไฟฟ้า เป็นต้น

1.4.2 การลงทุน

การลงทุนของเยอรมนีในไทยที่ผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในปี 2548 มีทั้งสิ้น 19 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 7,022 ล้านบาท (อันดับ 2 ของการลงทุนจากกลุ่มสหภาพยุโรป รองจากเนเธอร์แลนด์) อย่างไรก็ดี การลงทุนของเยอรมนีในไทยลดน้อยลงมากในช่วงปี 2549 ที่ผ่านมา เยอรมนีได้รับการส่งเสริมการลงทุนในไทยผ่าน BOI จำนวน 18 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 1,231 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 83 โดยสาขาที่เยอรมนีเข้ามาลงทุนในไทยมากที่สุด ได้แก่ โครงการในสาขาสาธารณูปโภคและบริการ รองลงมาได้แก่ ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง โดยเฉพาะชิ้นส่วนยานพาหนะ เครื่องจักรและอุปกรณ์

บริษัทเยอรมนียังคงเข้ามาลงทุนในเอเชียค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับการลงทุนในยุโรปตะวันออก อย่างไรก็ดี เยอรมนีตระหนักถึงความสำคัญของการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกอย่างมาก และได้มีการกำหนดนโยบายในเชิงรุกต่อเอเชียโดยเน้นการสนับสนุนให้ภาคเอกชนขนาดเล็กและกลางของเยอรมนีมาลงทุนในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น โดยเฉพาะในจีน

1.4.3 การท่องเที่ยว

ในด้านนักท่องเที่ยว ปี 2549 (มกราคม – ธันวาคม) มีนักท่องเที่ยวเยอรมันเดินทางมาประเทศไทยจำนวน 507,942 คน (เป็นอันดับที่ 2 ในยุโรปรองจากสหราชอาณาจักร) เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2548 ร้อยละ 16.35 โดยนักท่องเที่ยวเยอรมันจัดเป็นนักท่องเที่ยวคุณภาพ เพราะจะพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน และมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันค่อนข้างสูง (ในปี 2547 นักท่องเที่ยวเยอรมันมีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันราว 3,720.23 บาท ซึ่งสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นมูลค่ากว่า 21,781.44 ล้านบาท)

นอกจากนี้ ไทยและเยอรมนีได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านเศรษฐกิจไทย-เยอรมนี (JEC) โดยมีคณะทำงาน 2 คณะ คือ คณะทำงานด้านโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี และคณะทำงานด้าน SMEs เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม การค้า และการลงทุน และไทยสนใจจะให้มีการตั้งคณะทำงานด้านพลังงานที่ยั่งยืนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคณะทำงาน

1.5 สังคมและวัฒนธรรม

ไทยต้องการให้เยอรมนีมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาความร่วมมือไตรภาคี เป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาภูมิภาค (Partnership for Development/ Partnership for the Region) อย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะในการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านในกรอบโครงการกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region : GMS) และยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) และประเทศที่เพิ่งผ่านพ้นภาวะสงครามหรือความขัดแย้ง เช่น ดิมอร์เลสเต ศรีลังกา รวมทั้งประเทศที่สามอื่นๆ อาทิ ประเทศในแอฟริกา

ไทยและเยอรมนีได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือไตรภาคีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้รอการลงนามโดยผู้แทนของทั้งสองฝ่าย

1.6 แนวโน้มความสัมพันธ์

คณะกรรมการการยุโรป (European Commission : EC) มีมติเมื่อเดือนธันวาคม 2549 ให้ระงับการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงกับไทย ภายหลังจากที่ฟินแลนด์ในฐานะประธานสหภาพยุโรปได้แสดงความไม่พอใจกับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย อย่างไรก็ตาม เยอรมนีแสดงความเห็นใจในสถานการณ์ของไทยและได้ร่วมกับอังกฤษในการออกแถลงการณ์ฉบับที่สองที่ลดความแข็งแกร่งลง นอกจากนี้เยอรมนียังมีการแสดงออกที่จะช่วยให้ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปมีความเห็นต่อสถานการณ์ของไทยในลักษณะที่เป็นบวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เยอรมนียังทบทวนขอหารือทวิภาคีกับฝ่ายไทยในระหว่างการประชุม ASEAN-EU Ministerial Meeting ครั้งที่ 16 ณ เมือง Nuremburg ซึ่งฝ่ายเยอรมันได้แสดงความเข้าใจและเห็นใจในสถานการณ์ของไทยอย่างไรก็ดี ฝ่ายเยอรมันก็ยังคงทำที่ว่า การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงคงต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการการยุโรป ซึ่งขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางการเมืองของไทยที่จะนำไปสู่การเลือกตั้งทั่วไปและการจัดตั้งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง

2. ความตกลงที่สำคัญกับประเทศไทย

ความตกลงที่ได้ลงนามไปแล้ว

- 2.1 สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ลงนามครั้งแรก 13 ธันวาคม 2504 ลงนามครั้งล่าสุดหลังจากเจรจาใหม่ 24 มิถุนายน 2545)
- 2.2 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ (ลงนาม 17 กุมภาพันธ์ 2513)
- 2.3 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรม (ลงนาม 24 มีนาคม 2526 มีผลบังคับใช้ 25 กรกฎาคม 2527)
- 2.4 สนธิสัญญาอินทวัณกโทษไทย-เยอรมนี (ลงนาม 26 พฤษภาคม 2536)
- 2.5 ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางทะเล (ลงนาม 31 กรกฎาคม 2544)
- 2.6 สนธิสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน (ลงนามเมื่อ 24 มิถุนายน 2545 และมีการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารระหว่างกันเมื่อ 20 กันยายน 2547)
- 2.7 บันทึกความเข้าใจจัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านเศรษฐกิจไทย-เยอรมนี (ลงนาม 31 มีนาคม 2546)
- 2.8 ความตกลงว่าด้วยพนักงานวิเทศสัมพันธ์ไทย-เยอรมนี (ดำเนินการส่งหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างกันแล้วเสร็จเมื่อ 7 พฤษภาคม 2546)
- 2.9 ความตกลงทางด้านการเงินระหว่างไทย – เยอรมนี (ลงนาม 30 กันยายน 2548) ความตกลงที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้วและกำลังรอการลงนาม
- 2.10 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือไตรภาคี ความตกลงที่กำลังอยู่ในระหว่างการเจรจาปรับแก้
- 2.11 ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศ (ลงนามครั้งแรก 5 มีนาคม 2505)
- 2.12 ความตกลงว่าด้วยการหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อน (ลงนามครั้งแรก 10 กรกฎาคม 2510)

3. การเยือนที่สำคัญ

3.1 ฝ่ายไทย

3.1.1 ระดับพระราชวงศ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- วันที่ 25 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม 2503 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี ในระหว่างการเสด็จประพาสยุโรป

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- วันที่ 9-13 เมษายน 2540 เสด็จฯ เยือนรัฐแซกโซนีและรัฐบาวาเรีย
- วันที่ 16-22 กรกฎาคม 2550 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

- วันที่ 24-26 มิถุนายน 2546 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 9 กันยายน - 21 ตุลาคม 2550 เสด็จฯ เยือนนครมิวนิค เพื่อทรงทำการฝึกบินในทวีปยุโรป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- วันที่ 21-24 พฤษภาคม 2538 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

- วันที่ 14-29 สิงหาคม 2543 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 19 กุมภาพันธ์-22 มีนาคม 2545 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 18-23 สิงหาคม 2545 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 5-11 เมษายน 2546 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 6-12 ตุลาคม 2550 เสด็จฯ เยือนนครแฟรงก์เฟิร์ต เพื่อทอดพระเนตรงานนิทรรศกาลหนังสือ Book Fair

2007

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

- วันที่ 9-13 เมษายน 2540 เสด็จฯ เยือนรัฐแซกโซนีและรัฐบาวาเรีย
- วันที่ 12-21 พฤศจิกายน 2538 เสด็จฯ เยือนเยอรมนีอย่างเป็นทางการ
- วันที่ 13-18 เมษายน 2542 เสด็จฯ เยือนรัฐแซกโซนีและรัฐบาวาเรีย
- วันที่ 28 กันยายน-18 ตุลาคม 2543 เสด็จฯ เยือนเยอรมนีเพื่อทรงงานด้านการวิจัย
- วันที่ 15-20 สิงหาคม 2546 เสด็จฯ เยือนเยอรมนี

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

- วันที่ 14-20 มีนาคม 2550 เสด็จฯ เยือนรัฐบาวาเรีย

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

- วันที่ 17-21 มีนาคม 2545 เสด็จฯ ร่วมงาน Berlin ITB 2002
- วันที่ 7-12 มีนาคม 2546 เสด็จฯ ร่วมงาน Berlin ITB 2003
- วันที่ 7-11 มีนาคม 2550 เสด็จฯ ร่วมงาน Berlin ITB 2007

3.1.2 บุคคลระดับสูง

- วันที่ 18-21 กันยายน 2537 น.ต. ประสงค์ สุนศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนเยอรมนีอย่างเป็นทางการ และเป็น การเยือนครั้งแรกภายหลังการรวมเยอรมนี

- วันที่ 8-10 มีนาคม 2538 นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เยือนเยอรมนี ตามคำเชิญของนายเฮลมุท โคห์ล (Helmut Kohl) นายกรัฐมนตรีเยอรมนี

- วันที่ 7-12 พฤษภาคม 2541 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเยือนเยอรมนี

- วันที่ 2-4 มิถุนายน 2541 นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี เยือนเยอรมนี
- วันที่ 24-27 กุมภาพันธ์ 2542 นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 30 มีนาคม-2 เมษายน 2542 นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เยือนรัฐแซกโซนี และรัฐบาวาเรีย
- วันที่ 12-14 เมษายน 2542 นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี และคณะ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 28 เมษายน - 3 พฤษภาคม 2542 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักรัฐมนตรีนำคณะจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเยือนเยอรมนี เพื่อจัดประชุมสัมมนาเผยแพร่การลงทุน
- วันที่ 10-11 พฤษภาคม 2542 นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและคณะเยือนเยอรมนี
- วันที่ 9-10 ตุลาคม 2542 นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 2 (Second ASEM Economic Ministers' Meeting) ที่กรุงเบอร์ลิน
- วันที่ 27-31 ตุลาคม 2542 นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะ เยือนเยอรมนี
- วันที่ 2-3 มีนาคม 2543 นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนเยอรมนี
- วันที่ 10-14 สิงหาคม 2543 นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เยือนเยอรมนี
- วันที่ 10-17 สิงหาคม 2543 นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เยือนสวีตเซอร์แลนด์และเยอรมนี
- วันที่ 4-6 มิถุนายน 2544 นายปองพล อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี เยือนเยอรมนี
- วันที่ 12-16 มีนาคม 2546 นายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี และนายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เยือนเยอรมนีเพื่อร่วมงาน CeBit 2003
- วันที่ 18-21 กันยายน 2546 ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เยือนเยอรมนีอย่างเป็นทางการ
- วันที่ 19-22 ตุลาคม 2547 นายพินิจ จารุสมบัติ รองนายกรัฐมนตรี และคณะ เยือนรัฐบาวาเรีย เพื่อชักจูงการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม
- วันที่ 2-4 กุมภาพันธ์ 2549 นายกันตธีร์ ศุภมงคล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนเยอรมนีอย่างเป็นทางการ

3.2 ฝ่ายเยอรมนี

- วันที่ 28-29 สิงหาคม 2536 นาย Richard von Weizsaecker ประธานาธิบดีเยอรมนีเยือนไทย
- วันที่ 1-2 มีนาคม 2539 นาย Helmut Kohl นายกรัฐมนตรีเยอรมนีเข้าร่วมการประชุมเอเชีย-ยุโรปที่กรุงเทพฯ
- วันที่ 24-28 ตุลาคม 2539 นาย Matthias Wissmann รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเยอรมนี เยือนไทยตามคำเชิญของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของไทย
- วันที่ 18-20 มกราคม 2540 นาย Carl-Dieter Spranger รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา เยอรมนี เยือนไทยในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ
- วันที่ 20-21 ตุลาคม 2540 นาย Klaus Kinkel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนี เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ
- วันที่ 19-20 กุมภาพันธ์ 2541 Dr. Theodor Waigel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเยอรมนี เยือนไทย
- วันที่ 15-18 พฤศจิกายน 2541 Dr. Walter Doering รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจของ

รัฐบาลบาเดิน-วีร์เทิมแบร์ก เยอรมนี

- วันที่ 25-28 พฤษภาคม 2543 Dr. Werner Mueller รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเยอรมนี นำคณะเจ้าหน้าที่ภาครัฐบาล นักธุรกิจภาคเอกชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสื่อมวลชนเยอรมนี เยือนไทย

- วันที่ 14-15 กรกฎาคม 2543 นาย Joschka Fischer รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนี เยือนไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ 24-27 มิถุนายน 2545 นาย Johannes Rau ประธานาธิบดีเยอรมนีและภริยาเยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล

- วันที่ 30-31 มีนาคม 2546 นาย Wolfgang Clement รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและแรงงานเยอรมนี เยือนไทยพร้อมคณะนักธุรกิจเยอรมนีเพื่อเป็นประธานร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านเศรษฐกิจไทย-เยอรมนี

- วันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2547 นาย Wolfgang Clement รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและแรงงานเยอรมนี เยือนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมธุรกิจเยอรมนีในเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 10 ในฐานะแขกของรองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ)

- วันที่ 8-9 มกราคม 2548 นาย Joschka Fischer รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนี เยือนกรุงเทพฯ และภูเก็ตเพื่อติดตามสถานการณ์ภายหลังธรณีพิบัติภัยในไทย